

XRAY M18 PRO. Pouze použitý plast je měkčí. Opět jsou zde využity hojně používané sponky k nastavení výšky. Posunem sloupků v držáku nastavujete potřebnou výšku k uchycení karoserie. Model je osazen třecími tlumiči s pružinami. Uchycení je opět stejné jako u modelu XRAY. Máme možnost nastavit sklon tlumičů ve dvou polohách. K dispozici je sada mechanických kol. Předek je úzký a zadek široký. Mechanická směs je neznámá a kola mírně házejí, to se však projevuje až při vyšších rychlostech. Nakonec jsem tento problém vyřešil použitím kol XRAY.

< Elektronika >

V modelu je již nainstalováno analogové mikroservo opatřené servosaverem. Například servo Hitec HS-81 či 82 by bylo možné použít až po úpravě, neboť v cestě stojí řemen přední nápravy. Spodní plato je v základu určeno pro 5–6 článků Nixx. Tomu odpovídá i držák. Vrchní část držáku je uhlíková. Rozměrově se sem však vejde i baterie Li-pol RAY 1 800 mAh 25 C. Při použití Li-pol RAY Gold 1 100 mAh 33 C, v mém případě, již nastal menší problém. Baterie je široká

a venkovní doraz již nebylo možné použít. V první fázi pokusů jsem ji tedy musel k držáku uchytnout páskou.

Elektroniku jsem použil z modelu XRAY M18 PRO, tedy regulátor Novak Mongoose, čip AMB a přijímač Micro Spektrum. Všechny komponenty jsem rozmístil tak jako u modelu M18 PRO. Kvůli umístění motoru uprostřed šasi jsem však měl poněkud omezený prostor. Nakonec se mi podařilo rozmístění tak, že servo, přijímač a čip AMB jsou na jedné straně a regulátor s baterií na straně druhé. Časem budu zkoušet i jiné va-

rianty. Nyní je jedna strana modelu těžší.

< Závěrem >

Model Raptor TC18 je zajímavé řešení, zvláště pak řemenový pohon a atypické umístění motoru. Z větší části jsou díly kompatibilní s modelem XRAY M18 PRO, z něhož patrně tvůrce Raptoru čerpal. Po prvním testu se zdá model plně funkční, ale všechny schopnosti a celkovou výdrž tohoto drobečka v měřítku 1 : 18 ukáže až delší testování.

Igor Vlahovič

Nový model T3 od firmy XRAY

Modeláři pohybující se v oblasti RC aut poháněných elektrickým pohonem si již zvykli na to, že firma XRAY na sklonku roku přichází s novinkami. Nejinak tomu bylo i v roce 2009, kdy se 21. října objevil na trhu podvozek XRAY T3. Jezdci, kteří se zúčastnili 10. října závodu v Hrotovicích si mohli již model prohlédnout. Jezdil tam s ním Juraj Hudý, Martin Hudý a úspěšný mladý slovenský závodník Zdeno Kunák. Vzápětí se na našich serverech objevily první fotografie, které se velmi rychle šířily do světa. Mně se po-

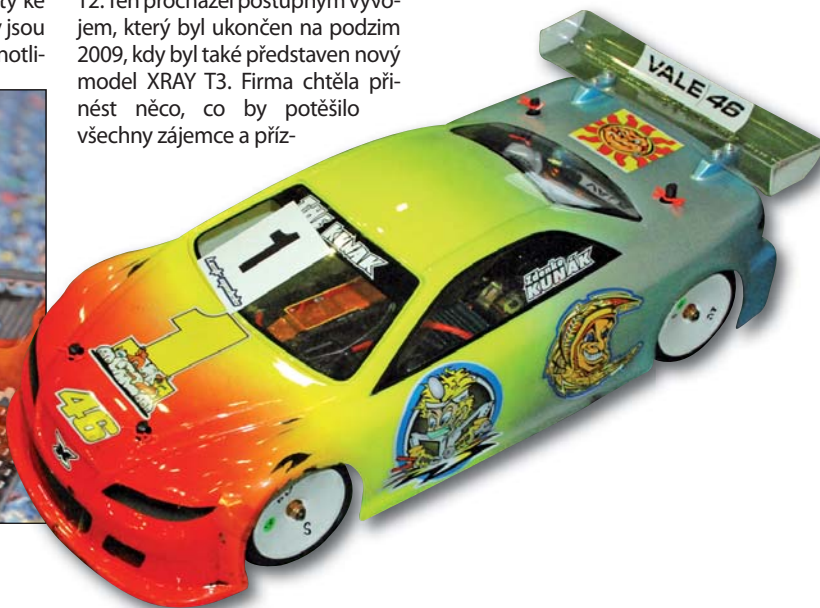
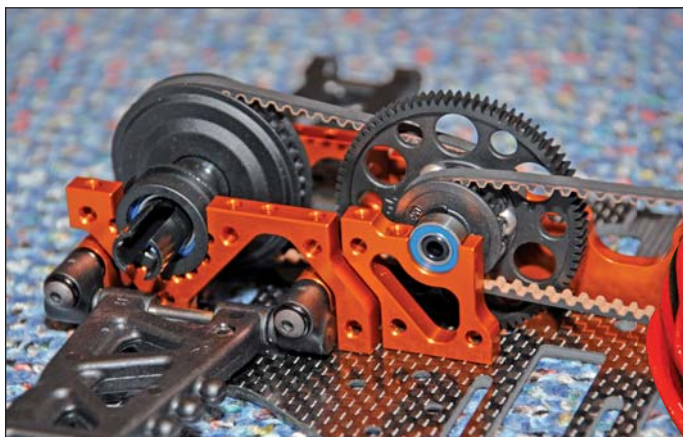
dařilo, patrně jako prvnímu Čechovi, dostat do ruky tuto stavebnici. Za to děkuji dvěma našim známým obchodníkům a především vedení firmy XRAY. Díky tomu vám můžeme podvozek představit na stránkách RC cars.

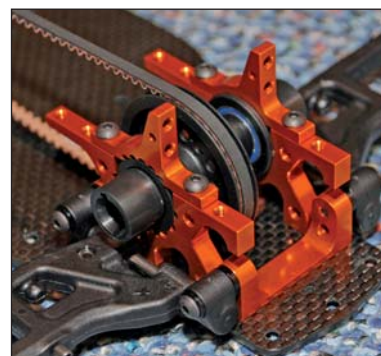
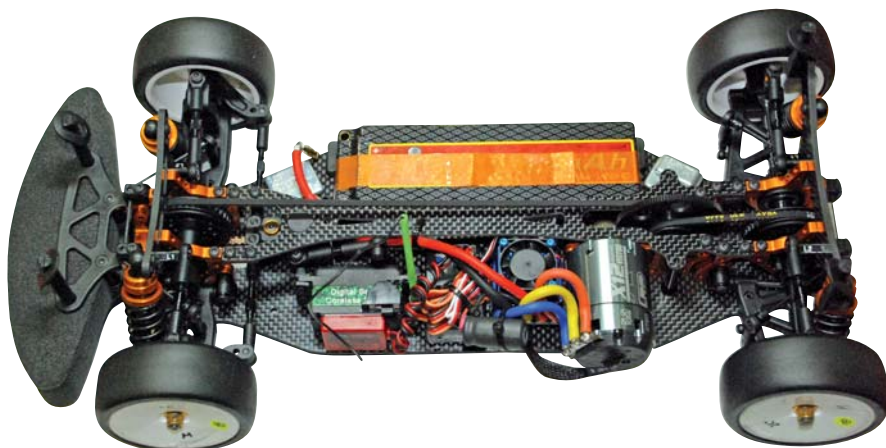
< Popis modelu >

Model je dodáván v hezké lakované krabici, v níž jsou obsaženy všechny potřebné komponenty ke stavbě podvozku. Všechny díly jsou roztříděny a zabalené do jednotlivých sáčků. Ty jsou očíslovány podle návodu a každý sáček obsahuje díly, které jsou zrovna potřeba, pokud se řídíme přesným a přehledným návodem. Pojdme si však nyní model popsat tak, jak mi jej představil Martin Hudý. Začneme trochou historie. První model XRAY T1 se na trhu objevil v roce 2000. Tento typ podvozku byl pravidelně vylepšován a v roce 2005 nám byl představen koncepčně změněný model T2. Ten procházel postupným vývojem, který byl ukončen na podzim 2009, kdy byl také představen nový model XRAY T3. Firma chtěla přinést něco, co by potěšilo všechny zájemce a příz-

nivce této značky. Pochopitelně se nesmělo zapomenout na nezastavitelný vývoj a rychlý nástup Li-pol baterií a střídavých motorů. Především kvůli zdrojům se změnila konstrukce podvozku tak, aby se nemusely baterie oblepovat množstvím závaží a aby šel model co nejjednodušeji vybalancovat. Proto se Li-pol baterie umístěním vzdalují od středu podvozku a díky dobrému nápadu přehazovat řemen

Modeláři pohybující se v oblasti RC aut poháněných elektrickým pohonem si již zvykli na to, že firma XRAY na sklonku roku přichází s novinkami. Nejinak tomu bylo i v roce 2009, kdy se 21. října objevil na trhu podvozek XRAY T3. Jezdci, kteří se zúčastnili 10. října závodu v Hrotovicích si mohli již model prohlédnout. Jezdil tam s ním Juraj Hudý, Martin Hudý a úspěšný mladý slovenský závodník Zdeno Kunák. Vzápětí se na našich serverech objevily první fotografie, které se velmi rychle šířily do světa. Mně se po-

zprava doleva se dá posunout elektronika více do středu podvozku. Nemusí se tedy příliš dovažovat. Pokud bude chtít někdo použít Ni-MH články, tak je posune do středu, otočí řemen a elektroniku posune

roll centry, které jsou ještě více nasměrovány ke středu podvozku, což přispívá ke stabilitě modelu (obecné problematice roll centrů se budeme podrobněji věnovat v některém z následujících čísel). Okolo roll centrů se rozvinula diskuse, protože na ně nešly lehce nasadit spojovací tyče tvořící horní ramena. Nedbaje návodu jsem je

prodělaly i další díly. Výrobce tyto úpravy dělal nejen pro spokojenost uživatelů, ale pochopitelně také ke zvýšení konkurenceschopnosti na závodech.

< Co říkají podvozku tovární jezdci? >

Na první pocity z nového podvozku jsem se zeptal tří továrních jezdců.

Eliot Harper – T3 je značným pokrokem proti typu T2 009. Je to i velmi dobrý krok ve vývoji podvozků firmy XRAY. Jednou z věcí je změna charakteristiky kroucení podvozku. Šrouby jsou uchyceny ve stejných vzdálenostech od středu, což napomáhá stejnoměrnému kroucení šasi.

Alexander Hagberg – když jsem podvozek postavil a poprvé se s ním projel, tak jsem měl velmi dobré pocity. Připadalo mi, že je jednodušší na řízení a zatáčky jsem projížděl určité rychleji. Při použití

Li-pol baterie je jednodušší na vybalancování. Dobré je také uchycení ramen, které je nezávislé na bočnicích, což také výrazně zlepšuje přilnavost podvozku k trati.

Teemu Leino – s Li-pol baterií je auto velmi dobře vyvážené, je mnohem stabilnější, lépe zatáčí a má vyšší přilnavost.

< Závěrem >

A jaké jsou moje zkušenosti ze stavby? Vždy jsem se snažil ukázat alespoň na jeden, i když ne příliš důležitý nedostatek. Tentokrát jsem však na nic nepřišel. Kromě již zmíněného problému s roll centry, který již výrobce vyřešil, jsem postupoval podle návodu. Vše mělo svoji posloupnost a podvozek poměrně rychle rostl pod rukama. Tento model tedy mohu jednoznačně doporučit. XRAY je záruka kvality a firmě záleží na spokojenosti zákazníků. Přeji hezké ježdění.

Zdeněk Hamák

dál od středu, a tím opět dosáhne snazšího dovážení. K lepšímu dovážení s Li-pol baterií pomáhá i další úprava, a to posunutí motoru do středu podvozku o 3 mm. Kvůli tomu byla upravena motorová přepážka.

< Co je na modelu nového? >

Nově jsou řešeny úchyty ramen. Ty jsou nyní přímo uchyceny k základnímu šasi, což dává podvozku jiný krut a lepší přilnavost. Bez úprav nezůstaly ani některé plastové díly. Na zadních ramenech přibýly další dva výstupky pro jemnější nastavení účinnosti zadního stabilizátoru. To má vliv na rolování podvozku, a tím na jízdní vlastnosti modelu na přílnavých tratičích. Úpravou prošly i přední domky řízení. Zde bylo vybráno více materiálu, což zvětšilo úhel vytáčení kol. K lepšímu zatáčení pomáhají upravené

cestou nejmenšího odporu, přestože na „spojovače“ jsou výstupky, které označují směr nasazení. Tímto směrem to šlo nasadit opravdu velmi těžce. Po necelém měsíci jsem měl v ruce další stavebnici, v níž již výrobce na roll centry nasadil plastové konce spojovaček. Velmi rychle tak zareagoval na problém zákazníků a ještě více usnadnil sestavování podvozku. K lepší činnosti kroucení pomáhá nové horní plato, které je vyrobeno z jednoho kusu materiálu. Zašroubováním nebo vyšroubováním některých šroubů se mění tvrdost krutu podvozku. K uchycení ložisek středové osy slouží dva plastové výlisky, a proto nemusí být horní plato uchyceno v místě středové osy. To jsou asi tak nejzásadnější změny, i když drobné úpravy

